

Na osnovu čl. 22. stav 5., 23. stav 3., 25. stav 3. i 65. stav 3. Zakona o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja ("Službene novine Federacije BiH", br. 71/05 i 8/10), federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva donosi

PRAVILNIK

O KVALITETU, PAKOVANJU, DEKLARISANJU ŠUMSKOG I HORTIKULTURNOG SJEMENA I NAČINU UZIMANJA UZORAKA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom se propisuju osnovni zahtjevi o kvalitetu šumskog i hortikulturnog sjemena (u daljnjem tekstu: sjeme), obrazac uvjerenja o kvalitetu sjemena, način pakovanja sjemena, sadržaj i obrazac deklaracije, sadržaj i način vođenja evidencije o izdatim deklaracijama, kao i način uzimanja uzoraka za inspeksijski nadzor kvaliteta sjemena.

Član 2.

Ovaj pravilnik se usklađuje sa Direktivom vijeća Evropske unije o stavljanju na tržište šumskog reproduktionog materijala broj 1999/105/EZ od 22.12.1999. godine u dijelu koji se ona na isti odnosi, kao i Preporukom Komisije Evropske unije broj:2012/90/EU od 14.2.2012. godine o smjernicama za prezentaciju informacija za identifikaciju pošiljki šumskog reprodukcijskog materijala i informacijama koje sadrži dokument ili deklaracija dobavljača.

II OSNOVNI ZAHTJEVI O KVALITETU SJEMENA

Član 3.

- (1) Kvalitet sjemena mora se utvrditi za svaku partiju sjemena najkasnije u roku 30 dana od dana izdavanja uvjerenja o porijeklu, osim u slučaju utvrđivanja kvalitete sjemena dormantnih vrsta šumskog drveća.
- (2) Partija sjemena i ploda vrsta navedenih u članu 3. Zakona o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja („Službene novine Federacije BiH“, br. 71/05 i 8/10) (u daljnjem tekstu: Zakon), može se stavlјati u promet samo ako sadržava 99% sjemena ili plodova iste vrste.
- (3) Izuzetno, u slučaju vrlo srodnih vrsta iz člana 3. Zakona, osim hibrida, čistoća vrste za partije sjemena ili plodova koja je manja od 99% mora biti navedena.

Član 4.

- (1) Podnošenje zahtjeva registrovanoj laboratoriji u skladu sa odredbama člana 22. Zakona (u daljnjem tekstu: laboratorija) za utvrđivanje kvaliteta sjemena vrši se na obrascu K1 koji se nalazi u Prilogu broj 1. ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio. Uz obrazac K1 prilaže se i uvjerenje o porijeklu sjemena.
- (2) Obrazac K1 popunjava dorađivač sjemena i odgovara za tačnost upisanih podataka.
- (3) Sjeme iz uvoza kojem je kvalitet sjemena utvrđen u zemlji izvoznici ne podliježe obaveznom ispitivanju, ali je uvoznik dužan za svaku uvezenu partiju sjemena podnijeti prijavu iz stava (1) ovog člana radi uzimanja uzoraka za potrebe naknadne kontrole. Naknadna kontrola je ponovljeno ispitivanje kvaliteta sjemena koju obavlja laboratorija. Naknadnoj kontroli podliježe 10% od svake uvezene partije sjemena u toku jedne godine. Nakon izvršene naknadne kontrole, ukoliko sjeme odgovara podacima iz deklaracije zemlje izvoznice i propisanom kvalitetu, sjeme se može deklarirati i staviti u promet.

Član 5.

- (1) Laboratorij je dužan u roku sedam dana od dana zaprimanja zahtjeva za utvrđivanje kvaliteta sjemena, uzeti uzorak sjemena kod dorađivača ili uvoznika.
- (2) O uzetome uzorku sjemena sastavlja se zapisnik.
- (3) Ispitivanje kvalitete sjemena provodi se u skladu sa važećim metodama za uzorkovanje i testiranje sjemena Međunarodnog udruženja za testiranje sjemena (International Seed Testing Association – ISTA), koje su objavljene u stručnim publikacijama tog udruženja.

Član 6.

Uvjerenje o kvaliteti sjemena izdaje laboratorija na obrascu K2 koji se nalazi u Prilogu broj 2. ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 7.

Podaci o kvalitetu sjemena smiju se koristiti, odnosno navoditi na deklaraciji uz otpremnicu, u vremenu do 12 mjeseci od izdavanja uvjerenja o kvaliteti sjemena.

Član 8.

Prikupljeni uzorci sjemena za ispitivanje kvaliteta trebaju biti zapakovani u ambalažu na način propisan u članu 12. ovog pravilnika i plombirani na način propisan u članu 14. ovog pravilnika.

Član 9.

Pakovanja koja sadrže uzorke sjemena za ispitivanje kvalitete moraju se obilježiti na način da se na pakovanju svakog uzorka sjemena nalijepi etiketa, sa sljedećim podacima: podnosilac zahtjeva; broj zahtjeva; redni broj pakovanja/ukupan broj pakovanja koja čine uzorak; šumska vrsta; registarski broj šumskog sjemenskog objekta; masa partije sjemena i masa uzorka sjemena, odnosno broj plodova.

Član 10.

Laboratorija koja je izvršila utvrđivanje kvaliteta sjemena dužna je uzorke sjemena za koje je utvrđena kvaliteta sjemena čuvati u odgovarajućem prostoru i u odgovarajućim uslovima tako da se očuvaju osnovna svojstva sjemena sve do isteka roka važenja uvjerenja o kvalitetu sjemena.

Član 11.

- (1) Laboratorija vodi evidenciju, u pisanom i elektronskom obliku, o uzorcima sjemena koji su mu dostavljeni na ispitivanje kvalitete, o rezultatima obavljenih analiza i o izdatim uvjerenjima o kvalitetu sjemena na obrascu E1 koji se nalazi u Prilogu broj 3. ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (2) Evidencija iz stav (1) ovog člana se vodi po registrovanim proizvođačima sjemena i za svaki sjemenski objekat posebno.
- (3) Laboratorija dostavlja evidenciju iz stav (1) ovog člana, u pisanom i elektronskom obliku, zajedno sa kopijom izdatih uvjerenja o kvalitetu sjemena, Federalnoj upravi za šumarstvo najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, a po potrebi i više puta.

III PAKOVANJE SJEMENA

Član 12.

Sjeme se pakuje u čiste, suhe, dovoljno jake i čvrste vreće, vrećice, kutije i kontejnere koje je moguće plombirati i obilježiti jedinstvenom oznakom za identifikaciju. Materijali za ambalažu mogu biti od prirodnih i vještačkih vlakana, papira, impregniranog materijala, plastičnih i metalnih folija ili njihovih kombinacija.

Član 13.

Sjeme namijenjeno izvozu može se pakovati i na način predviđen ugovorom između prodavača i inostranog kupca, ali tako da se zadovolji prijevozna i druga manipulacija do krajnjeg odredišta.

Član 14.

- (1) Ambalaža se mora plombirati tako da se može utvrditi da je sjeme originalno pakovano odnosno da se može uočiti svaka radnja kojom bi se povrijedila originalnost pakovanja te da nakon otvaranja pakovanja plomba postane neupotrebljiva.
- (2) Ambalaža se zatvara da se ne može otvoriti bez skidanja ili oštećenja plombe.
- (3) Ambalaža je plombirana i kada je zatvorena prošivanjem ili lijepljenjem mašinski (toplinski, pod pritiskom, vreće s ventilom i sl.).

Član 15.

- (1) Prilikom zatvaranja ambalaže na nju se učvršćuje deklaracija.
- (2) Ako se ambalaža zatvara prošivanjem mašinom, deklaracija koja se stavlja na ambalažu, prošije se ili utiskuje odnosno lijepi na ambalažu. Ako se ambalaža zatvara lijepljenjem,

deklaracija se utiskuje ili lijepi na ambalažu, a ako je ambalaža prozirna, deklaracija se može staviti na vidljivo mjesto u ambalaži. Ako se ambalaža zatvara vezivanjem, deklaracija se vezuje za ambalažu i osigurava plombom.

- (3) Pakovanja sjemena iz kojih su uzeti uzorci za inspekcijske potrebe smatraju se originalnim pakovanjem ukoliko su vidljivo označena oznakom inspekcije koja je uzela uzorak. Uzorkovanjem za inspekcijske potrebe ne narušava se originalnost pakovanja.
- (4) U slučaju prepakivanja u manja pakovanja, dorađivač novu deklaraciju izdaje na osnovu važeće deklaracije sa većeg pakovanja.
- (5) Sjeme iz uvoza deklarira se na osnovu originalnih dokumenata koji moraju pratiti sjeme: 1. certifikat o kvalitetu sjemena; 2. certifikat o zdravstvenom stanju bilja (fitocertifikat) i 3. specifikacija uvezene robe.

IV DEKLARISANJE SJEMENA

Član 16.

- (1) Prije stavljanja u promet dorađivač i uvoznik izdaje deklaraciju uz otpremnicu na obrascu DOS koji se nalazi u Prilogu broj 4. ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (2) Obrazac DOS se popunjava na osnovu podataka iz uvjerenja o porijeklu sjemena i uvjerenja o kvalitetu sjemena, kao i iz podataka sa kojima raspolaže pravna osoba koja stavlja sjeme u promet.
- (3) Pravna osoba koja stavlja sjeme u promet odgovara za tačnost podataka upisanih na deklaraciji.
- (4) Dorađivač i uvoznik sjemena stavlja deklaraciju na ambalažu svakog pojedinačnog pakovanja. Deklaracija na ambalaži se izdaje na obrascu DAS koji se nalazi u Prilogu broj 5. ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 17.

Za izradu deklaracije koristi se papir ili drugi materijal koji mora biti vodootporan i fotostabilan.

Član 18.

- (1) Deklaracija uz otpremnicu mora biti jasno istaknuta na svakoj pošiljci sjemena prije njegovog stavljanja u promet.
- (2) Ako pošiljka sadržava sjeme iz više partija, svaka partija mora biti posebno označena.

Član 19.

- (1) Federalna uprava za šumarstvo vodi evidenciju o izdatim obrascima deklaracija uz otpremnicu i na ambalaži.
- (2) Evidencija se vodi u obliku knjige i elektronski na obrascu E2, koji se nalazi u Prilogu broj 6. ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

V EVIDENCIJA O PROIZVODNJI, DORADI I UVOZU SJEMENA

Član 20.

- (1) Za svaku proizvodnu godinu proizvođač sjemena je dužan voditi evidenciju o masi proizvedenog, prodatog i uništenog sjemena. Evidencija se vodi u knjizi "Evidencija o masi proizvedenog, prodatog i uništenog sjemena" koja se vodi na obrascu E3, koji se nalazi u Prilogu broj 7. ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (2) Evidencija za novu proizvodnu godinu počinje od rednog broja jedan.
- (3) Proizvođač sjemena dužan je uz izvještaj propisan odredbama čl. 9. stav 2. i 11. stav 2. Zakona dostaviti i obrazac E3 u pisanom i elektronskom obliku.
- (4) Na osnovu podataka iz obrazaca E3 proizvođača, kantonalna uprava za šumarstvo uspostavlja evidenciju za područje kantona, a Federalna uprava za šumarstvo za područje Federacije Bosne i Hercegovine o masi proizvedenog, prodatog i uništenog sjemena. Evidencija se vodi na obrascu E4 za kanton i na obrascu E5 za Federaciju Bosne i Hercegovine koji se nalaze u Prilogu broj 8 ovog pravilnika i čine njegov sastavni dio.
- (5) Na osnovu podataka iz obrazaca DOS uvoznika, kantonalna uprava za šumarstvo uspostavlja evidenciju za područje kantona, a Federalna uprava za šumarstvo za područje Federacije Bosne i Hercegovine o količini uvezenog sjemena. Evidencija se vodi na obrascu E4 za kanton i na obrascu E5 za Federaciju Bosne i Hercegovine koji se nalaze u Prilogu broj 8 ovog pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Član 21.

- (1) Dorađivač sjemena dužan je voditi knjigu evidencije o doradi sjemena na obrascu E5 koji se nalazi u Prilogu broj 9. ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (2) Evidencija za novu proizvodnu godinu počinje od rednog broja 1.
- (3) Dorađivač sjemena dužan je do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnoj upravi za šumarstvo dostaviti i obrazac E5 u pisanom i elektronskom obliku.

VI NAČIN UZIMANJA UZORAKA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 22.

- (1) Prilikom uzimanja uzoraka za inspekcijski nadzor iz zbirnog uzorka se formiraju dva prosječna uzorka te ukoliko je to potrebno dva uzorka za ispitivanje vlage u sjemenu.
- (2) Jedan uzorak iz stava (1) ovog člana dostavlja se laboratoriji, a drugi ostaje vlasniku sjemena. Nakon obavljenog ispitivanja laboratorij čuva uzorak šest mjeseci. Uzorci za ispitivanje udjela vlage u sjemenu važe 48 sati.

Član 23.

- (1) Uzorak sjemena uzet za inspekcijske potrebe pakuje se u skladu odredbama ovog Pravilnika.
- (2) Na pečatu odnosno plombi mora biti vidljivo otisnuta oznaka nadležnog organa čiji je inspektor uzeo uzorak.
- (3) Pečat ili plomba stavljaju se tako da se onemogući otvaranje ambalaže bez oštećenja pečata odnosno plombe.

- (4) Na ambalaži uzorka za inspekcijske potrebe stavlja se naljepnica (etiketa) koja sadrži: 1. šifru uzorka; 2. vrstu bilja; 3. datum uzimanja uzorka; 4. naziv preparata kojim je sjeme tretirano; 5. potpis inspektora koji je uzeo uzorak.

Član 24.

- (1) O uzimanju uzoraka za inspekcijske potrebe sastavlja se zapisnik na obrascu INSP.K. koji se nalazi u Prilogu broj 10. ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (2) U zapisnik se unose i podaci o specifičnim okolnostima koje bi mogle uticati na kvalitet sjemena, ako su takve okolnosti postojale pri uzimanju uzorka, uz naznaku da je uzorak uzet na način propisan ovim Pravilnikom. Zapisnik se dostavlja licu od kojeg je uzet uzorak i licu koje je sjeme deklariralo.

Član 25.

- (1) Nakon analize uzoraka za inspekcijske potrebe ovlašteni laboratorij dužan je dostaviti tri primjerka izvještaja o kvalitetu sjemena inspektorima koji je dostavio uzorak.
- (2) Inspektor zadržava prvi primjerak izvještaja, drugi dostavlja licu od kojeg je uzet uzorak, a treći primjerak, sa zapisnikom, licu koje je deklariralo sjeme.

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 26.

Postupci koji su započeti, a nisu završeni do dana stupanja na snagu ovog pravilnika, završiće se po odredbama ovog pravilnika.

Član 27.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje primjena Pravilnika o kvalitetu, pakovanju i deklarisanju šumskog i hortikulturnog sjemena („Službene novine Federacije BiH“, broj 14/07).

Član 28.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

